

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

ПОДІЛЛЯ

Щоквартальний науково-технічний журнал **№4 (грудень)'2005**

Видання засноване Хмельницьким державним центром науково-технічної і економічної інформації при сприянні Головного управління промисловості та розвитку інфраструктури обласної державної адміністрації та Хмельницького Національного університету
Рік заснування - березень 2002 року.

Свідоцтво про державну реєстрацію
ХМ № 416 від 24.01.2002 р.

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Хоптяр А.Г.,
директор ЦНТЕІ, голова редакційної ради

Овчинников О.М.,
начальник Головного управління промисловості та розвитку інфраструктури

Шпак О.Л.,
голова правління ВАТ ЕК "Хмельницькобленерго"

Корнесь М.М.,
голова правління ВАТ "Хмельницькгаз"

Каплун В.Г.,
проректор з наукової роботи Хмельницького Національного університету

Сокольський М.Г.,
директор Хмельницького центру стандартизації, метрології та сертифікації

РЕДКОЛЕГІЯ ЖУРНАЛУ

Пастернак О.С., головний редактор

Бабець М.Й., заступник головного редактора

Петричко С.О., відповідальний редактор

Григорук Ф.А., науковий редактор

Данілкова Л.М., редактор

Кучеренко П.С., комп'ютерний набір, верстка, дизайн

- За достовірність інформації та реклами відповідальність несуть автори та рекламодавці.
- Редакція може публікувати матеріали авторів, думки яких не поділяє.
- Матеріал статті повинен бути набраний у текстовому редакторі MS Word та роздрукований у 2-х примірниках. До тексту додається диск з текстом та графічними зображеннями.
- Графічні зображення, які знаходяться в тексті статті бажано додатково надавати окремими файлами:
 - векторні - у форматах CDR, EPS, AI;
 - растрові - у форматах TIF, JPG (з якістю не менше 150 dpi).
- Листи, рукописи, фотографії та рисунки авторам не повертаються.
- Редакція зберігає за собою право редагувати зміст матеріалу.
- Передрук статей допускається тільки з дозволу редакції журналу.
- Подані матеріали повинні бути надруковані з вказанням автора, поштової адреси і контактного телефону.

Здано до набору 15.11.05. Підписано до друку 17.12.05.

Формат 60X84/8. Папір офс. Офс. друк. Ум. друк. арк. 8,7. Обл.-вид. арк. 9,4. Тир. 120. Зам. 1890

Видавець і виготівник - підрозділ оперативної поліграфії Хмельницького ЦНТЕІ, 2005.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І ВИДАВЦЯ:

29000, м. Хмельницький, вул. Свободи, 36, ЦНТЕІ, каб. 802. Контактний телефон 79-45-99, факс 72-07-36
E-mail: cntei@rp.km.ua

© Хмельницький ЦНТЕІ, 2005

Зміст

Офіційна хроніка

О.Л. Шпак
ВАН ЕК "Хмельницькобленерго" - 10 років..... 5

Регіональні програми енергетичного спрямування

О. Овчинников
Про моніторинг виконання програм енергозбереження в III кварталі поточного року 12

Теплоакмулююче електроопалення соціально важливих бюджетних закладів Хмельницької області 14

В.В. Скальський
Енергоспоживання та енергозбереження в економіці Хмельниччини 17

Є.С. Корженко, С.Й. Ткаченко, Ю.С. Ренгач
Визначення економії палива при впровадженні вдосконаленої системи живлення парових котлів 21

Перевірки та обстеження

С. Петричко, С. Паюк
Підсумки діяльності територіального управління державної інспекції з енергозбереження по Хмельницькій області за 9 місяців 2005 року..... 23

Наукові розробки та дослідження

О.В. Барладін, Ю.М. Холоденко
Геоінформаційні технології в системах управління територіально-розподілених підприємств..... 30

Г. Андрощук
Раціоналізаторська діяльність за кордоном і уроки для України..... 33

Комунальне господарство та енергозбереження

В. Саджениця
Енергозбереження в житлово-комунальному господарстві України..... 39

Rothenberger. Сучасні методи прочищення труб.. 42

В.Возьнічко-Кадела, Д. Піндель, З. Талах
Мастило для арматури систем газопостачання та газового обладнання..... 46

Сьогодення паливно-енергетичного комплексу України

А.М. Яновский
Альтернативная энергетика и энергосбережение..... 49

Поради, рекомендації та обмін досвідом

І. Тихонова, Н. Тазалова, Б. Малиш
Як водопровідну воду зробити питною?..... 54

Ваш партнер в енергозбереженні

Стамар-Крокус представляє унікальну систему безрозтрубних чавунних каналізаційних труб..... 58

Циркуляційний обмежувач температури води. Комфорт і гігієна в системі гарячого водопостачання..... 61

Гофровані труби Firat для мереж водовідведення..... 62

Енергетична мозаїка

Стан вуличного освітлення в Україні..... 64

М. Тарасенко
Енергоефективність багатотарифного обліку електроенергії, яка використовується для зовнішнього освітлення..... 69

Інформаційно-аналітичне забезпечення енергоефективності

О.М. Суходоля
Методологічні основи унормовування діяльності органів державної влади у сфері енергоефективності..... 74

*С.Петричко, начальник територіального управління
Державної інспекції з енергозбереження по Хмельницькій області*

*С.Паюк, заступник начальника територіального управління
Державної інспекції з енергозбереження по Хмельницькій області*

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ІНСПЕКЦІЇ З ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ПО ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗА 9 МІСЯЦІВ 2005 РОКУ

Ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР) як результат комплексної реалізації політики енергозбереження є одним із пріоритетних напрямків розбудови в Україні і залежить від вирішення багатьох комплексних задач як на рівні держави, регіонів і галузей, так і на рівні окремих підприємств і організацій. Проблема енергозбереження набагато ширша і полягає в ефективному енергозабезпеченні розвитку всіх секторів української економіки та українського суспільства взагалі. Тому її вирішення має координуватися та регулюватися державою.

Політика енергозбереження та підвищення енергоефективності в усіх елементах суспільного життя нашої країни є важливим чинником впливу на сучасну енергетичну безпеку України, стабільне забезпечення економіки енергоносіями. У стратегії „Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2001 – 2011 рр.” зазначено, що завданням стратегічної ваги є реалізація розробленої та прийнятої в 1996 р. Комплексної державної програми енергозбереження (КДПЕ) на період до 2010 р. Реалізація державної програми енергозбереження може стати одним із ключових чинників технологічного переоснащення всієї економіки. Основна мета намічених перетворень — довести енергоємність української економіки до показників країн ЄС.

Відповідно до діючого законодавства здійснення державного контролю щодо використання та обліку паливно-енергетичних ресурсів, додержання норм законодавства у сфері енергозбереження, сприяння підвищенню ефективності роботи раціонального та економ-

ного їх витрачання постановою Уряду України від 29 червня 2000 року № 1039 покладено на урядовий орган державного управління - державну інспекцію з енергозбереження.

З метою реалізації державної політики та здійснення державного контролю у сфері енергозбереження Інспекція в межах повноважень, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 2000 року № 1039 „Питання Державної інспекції з енергозбереження”, та на виконання законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, наказів Держкоменергозбереження України та інших заходів, спрямованих на виконання зазначених нормативно-законодавчих документів, виконує відповідно до Плану робіт на 2005 рік роботу щодо контролю та оцінки реального стану використання енергоресурсів в народному господарстві, житлово-комунальній та бюджетній сферах, виявлення та аналізу втрат паливно-енергетичних ресурсів при їх видобуванні, транспортуванні та споживанні, проведення державної експертизи з енергозбереження, здійснення контролю за дисципліною газоспоживання та газопостачання тощо.

За 9 місяців 2005 року фахівцями Інспекції виконаний наступний обсяг робіт.

Територіальним Управлінням проведено 53 перевірки підприємств, установ та організацій Хмельницької області, за результатами яких виявлені втрати ПЕР:

- природного газу - 932,6 тис. куб. м.
- електроенергії - 373,6 тис. кВт. год.
- теплоенергії - 11,6 Гкал.

Всього - 2,78 тис. т. у. п. на загальну суму 1,157 млн. грн.

Перевірками встановлено, що основними причинами втрат ПЕР є:

- відсутність або порушення теплоізоляції;
- витоки теплоносія через запірну арматуру або нещільності на з'єднаннях;
- низький коефіцієнт завантаження енерговикористовуючого обладнання;
- недопущення конденсату до котелень;
- недостатній рівень компенсації реактивної потужності;
- недотримання режимів роботи паливовикористовуючого обладнання;
- низький ККД котлів внаслідок несвоєчасного проведення режимно-налагоджувальних робіт;
- перевищення норм питомих витрат ПЕР;
- відсутність обліку споживання ПЕР.

Найбільші втрати виявлені на підприємствах (таблиця 1):

- електроенергії - 2,8 млн. кВт.год.
 - теплоенергії - 26,66 Гкал.
- Їх реалізація дозволила б отримати економію 4,74 тис. т у. п. на загальну суму 2,88 млн. грн.
- Резерви, виявлені на підприємствах, наведені у таблиці 2.
- До основних резервів економії паливно-енергетичних ресурсів відносяться:
- заміна застарілого обладнання на сучасне енергозберігаюче;
 - впровадження частотно-регульованого електропривода;
 - впровадження попередньо ізольованих труб із застосуванням високоефективних теплоізолюючих матеріалів;
 - заміна ламп розжарювання на сучасні енергозберігаючі;
 - впровадження автоматики горіння „газ-повітря”;

Таблиця 1

Міське комунальне підприємство „Хмельницьктеплокомуненерго”	теплоенергії	1317,0 Гкал./рік
Хмельницький Національний університет	ел.енергії	27,56 тис. кВт.г./рік
	теплоенергії	120,62 Гкал.
ВАТ ЕК „Хмельницькобленерго”	ел.енергії	103,583 тис. кВт.г./рік
	теплоенергії	88,6 Гкал.
ЗАТ „Тепловоденергія”, м. Кам’янець-Подільський	ел.енергії	222,2 тис.кВт.г./рік
	теплоенергії	5759,9 Гкал.
ТзОВ „Городокконсервмолоко” м. Городок	теплоенергії	463,8 Гкал./рік
ДП „Романінський цегельний завод” с. Романіни Славутського р-ну	теплоенергії	79,5,8 Гкал./рік
Аграрно-технічний університет, м. Кам’янець-Подільський	теплоенергії	273,2 Гкал./рік
ВАТ „Славутський руберойдовий завод”	теплоенергії	256,6 Гкал./рік
ВАТ Акціонерна компанія АДВІС, м. Хмельницький	теплоенергії	2433,9 Гкал./рік
	природного газу	480 т. м. куб./рік
Ізяславська виправна колонія № 31 у Хмельницькій області	теплоенергії	179,6 Гкал./рік
Кам’янець-Подільська лікарня	теплоенергії	471,5 Гкал./рік

Під час перевірок територіальним управлінням виявлені також значні резерви економії ПЕР:

- природного газу - 510,0 тис. куб. м.

- утеплення огороджувальних конструкцій житлових будинків тощо.

Як зазначалося вище, до основних резервів економії ПЕР відноситься впровадження попе-

Таблиця 2

ЗАТ „Тепловоденергія”, м. Кам’янець-Подільський	ел. енергії	1663,3 тис. кВт.г./рік
	теплоенергії	26638 Гкал.
	природного газу	2885,0 т. м. куб./рік
ВАТ ЕК „Хмельницькобленерго”	ел. енергії	87,6 тис. кВт.г./рік
ТзОВ „Городокконсервмолоко”, м. Городок	ел. енергії	455,5 Гкал./рік
ТзОВ „Проскурів – Агро”, м. Хмельницький	ел. енергії	110,0 Гкал./рік

редньо ізольованих труб із застосуванням висококоefficientних теплоізолюючих матеріалів.

В поточному році на перевірених територіальних управліннях підприємств було введено 2,258 кілометрів попередньо ізольованих труб з економічним ефектом 357,43 Гкал/рік на загальну суму 24,79 тис. грн.

Одним з основних показників ефективності роботи територіального управління є перевірка виконання приписів, наданих територіальним управлінням за результатами проведених перевірок підприємств, установ та організацій України.

За 9 місяців 2005 року здійснено 60 перевірок виконання приписів. Економія ПЕР за рахунок їх виконання склала:

- природного газу - 90,3 тис. куб. м.
- електроенергії - 1878,5 тис. кВт. год.
- теплоенергії - 4407,5 Гкал.

Всього 825,4 тис. т. у. п. на загальну суму 446,88 тис. грн.

За нераціональне (неефективне) використання природного газу та інших паливно-енергетичних ресурсів складено 2 постанови про підвищену плату на загальну суму 16,138 тис. грн. (на підприємства Хмельницьке МКП „Хмельницьктеплокомуненерго” (14349 грн.) та ВАТ „Руберойдовий завод” м. Славута (1789 грн.)).

Інспекцією вживаються заходи адміністративного впливу до керівників підприємств, які допускають нераціональне використання ПЕР. За звітний період було складено 41 протокол про притягнення до адміністративної відповідальності згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення в сфері енергозбереження.

В порядку контролю підготовки до роботи в осінньо-зимовий період 2005 – 2006 років інспекцією перевірено 11 підприємств, установ та організацій України, в тому числі: 1 підприємство ПЕК, 10 підприємств ЖКГ.

Аналіз результатів перевірок підприємств ПЕК свідчить про недостатній рівень підготовки їх до роботи в осінньо-зимовий період.

Так, на перевірених підприємствах заходи з підготовки до роботи в осінньо-зимовий період виконані в середньому на 70%. Не на всьому основному паливовикористовуючому обладнанні проведено еколого-теплотехнічні випробування. Не в повному обсязі виконуються плани

поточних ремонтів та практично не виконуються плати капітальних ремонтів основного та допоміжного обладнання.

Основна частина паливовикористовуючого обладнання підприємств ПЕК застаріла і в перспективі вимагає заміни на нове з високим ККД та високою енергоефективністю. Задовільний технічний стан основного та допоміжного обладнання підтримується за рахунок міжремонтного обслуговування та аварійних ремонтів.

Приклади незадовільного стану підготовки основного паливовикористовуючого обладнання: Шепетівське підприємство теплових мереж, Державне міське підприємство по експлуатації теплового господарства „Тепловик” м. Старокостянтинів, підприємство теплових мереж смт. Чемерівці.

Аналіз матеріалів перевірок ЖКГ свідчить про те, що в зв'язку з нестачею матеріальних та фінансових ресурсів розроблені організаційно-технічні заходи мають низьку якість і не охоплюють всього кола питань щодо підготовки їх до сталого функціонування в осінньо-зимовий період, а там, де ці плани розроблені, вони не виконуються в повному обсязі.

Технічний стан основного паливовикористовуючого обладнання підприємств ЖКГ в цілому задовільний, але більша частина обладнання фізично та морально застаріла і працює з низьким ККД та низькою енергоефективністю. Терміни експлуатації обладнання в основному перевищують встановлені терміни амортизації.

Експлуатація енергоємного, фізично та морально застарілого обладнання з низьким ККД призводить до значних перевитрат палива і електроенергії та забруднення навколишнього природного середовища.

Допоміжне обладнання котелень енергоємне, встановлена потужність його значно перевищує навантаження. Теплова ізоляція котлоагрегатів, трубопроводів та запірної арматури має значні пошкодження або взагалі відсутня. Попередньо ізольовані труби впроваджуються в дуже обмеженій кількості.

Режимно-налагоджувальні роботи котлоагрегатів та обладнання хімводопідготовки проводяться згідно з вимогами нормативних актів, але із значними відхиленнями від встановлених термінів або взагалі не проводяться, що при-

зводить до перевитрат палива.

Стан нормування втрат теплоносія в мережах на підприємствах теплопостачання незадовільний, так як втрати теплоенергії приймаються згідно з нормами та вказівками, а не шляхом проведення теплових випробувань. Крім того, на окремих підприємствах теплопостачання норми або взагалі відсутні, або не затверджені в установленому порядку.

Аналіз результатів перевірок підприємств водопостачання засвідчує, що на них експлуатується обладнання, потужність та продуктивність якого не відповідає теперішнім об'ємам водоспоживання і значно їх перевищує. Для регулювання об'ємів водопостачання підприємства застосовують так званий метод „дроселювання” запірною арматурою, що призводить до значних перевитрат електроенергії.

Тривалий час експлуатації водопровідних мереж без капітальних ремонтів, реконструкції та заміни аварійно небезпечних ділянок мереж призвів їх до критичного стану практично на усіх перевірених підприємствах.

Відсутність автоматичного регулювання тиску в мережах викликає гідравлічні удари та перевищення номінального тиску в мережах в години мінімального споживання питної води, що призводить до аварійних пошкоджень трубопроводів. В результаті чого втрати води при її транспортуванні значно перевищують нормативні показники.

Стан нормування втрат питної води на підприємствах незадовільний і, як правило, нормативні значення втрат затверджуються за фактичними втратами.

Плани капітальних та планово-попереджувальних ремонтів не виконуються в повному обсязі на більшості з перевірених підприємств. Таким чином, задовільний технічний стан обладнання підтримується в основному завдяки поточному технічному обслуговуванню та аварійним ремонтам.

У відповідності до вимог постанов Кабінету Міністрів України від 30 червня 2000 р. № 1039 „Питання державної інспекції з енергозбереження”, від 20 квітня 1998 р. № 506 „Про затвердження Положення про порядок пооб'єктного припинення газоспоживання споживачам, крім населення, які не здійснюють плату за спожитий природний газ” та відповідними наказами

Держкоменергозбереження України, виконання контрольних-наглядових функцій щодо обліку та використання ПЕР, додержання дисципліни газоспоживання та газопостачання, виконання загальнодержавних програм, проведення робіт з пооб'єктного припинення газопостачання споживачам, крім населення, які не здійснюють плату за спожитий природний газ, покладено на Державну інспекцію з енергозбереження. У зв'язку з цим проводиться робота з питань укладання договорів з постачальниками природного газу на виконання робіт з пооб'єктного припинення газопостачання споживачам, крім населення.

На підставі укладених договорів та за дорученнями постачальників природного газу фахівцями інспекції проводиться аналіз газопостачання споживачам — боржникам природного газу, наявність договорів і необхідної документації стосовно постачання газу та були надані приписи на припинення газопостачання.

Територіальним управлінням державної інспекції з енергозбереження по Хмельницькій області також виконувались роботи щодо припинення газопостачання споживачам газу, які не виконали в повному обсязі приписи державних інспекторів з енергозбереження, зумовлені порушеннями дисципліни газоспоживання. Всього інспекторським складом здійснено контроль та виконання роботи з відключення газопостачання на 2 підприємствах.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 8.11.96 № 1358 „Про порядок переведення підприємств на резервні види палива під час похолодань” територіальним управлінням Державної інспекції з енергозбереження здійснювалися перевірки готовності резервних паливних господарств підприємств до роботи на резервному паливі в осінньо-зимовий період 2005 — 2006 року.

Максимальний об'єм обмеження подачі природного газу підприємствам і електростанціям в осінньо-зимовий період, які включені до графіку переведення підприємств на резервний вид палива, встановлюється на основі технологічної броні газоспоживання, що визначається та переглядається інспекторським складом разом з керівництвом підприємства. Розрахунок техно-

логічної броні проводиться, виходячи з планових завдань випуску продукції, затверджених норм питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів, середньодобового ліміту газоспоживання та переліком обладнання, яке переводиться на резервні види палива. За 9 місяців 2005 року фахівцями інспекції переглянуто технологічну броню на 3 підприємствах, а 7 підприємств перевірено на готовність їх до роботи в осінньо-зимовий період.

Всього до графіка переведення підприємств та електростанцій до роботи на резервному паливі під час похолодань в осінньо-зимовий період 2005 – 2006 року включено 7 підприємств.

В ході перевірок встановлено, що всі перевірені підприємства технічно не підготовлені до роботи на резервних видах палива в осінньо-зимовий період 2005 – 2006 років.

Такий стан справ викликає занепокоєння.

За 9 місяців ц. р. не виявлено фактів протиправного відновлення газопостачання споживачами без проведення обстеження газоспоживаючого обладнання.

На звернення Департаменту контр.-розвідувального захисту економіки держави Служби безпеки України, територіальним управлінням інспекції проводиться інвентаризація вузлів обліку природного газу на газоспоживаючих об'єктах щодо фактів порушення законодавства з енергозбереження керівниками підприємств. Так, протягом цього року фахівцями інспекції здійснена інвентаризація вузлів обліку природного газу на 96 підприємствах. За результатами перевірок виявлено 4 порушення законодавства України з енергозбереження. Для припинення цих порушень здійснено примусове відключення газоспоживаючого обладнання, складено та направлено до суду протоколи про порушення законодавства України з енергозбереження в сфері газоспоживання.

Проблема ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів у комунальній енергетиці на сьогодні – одна з самих актуальних. Інспекцією проводиться постійний контроль за виконанням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 27.11.1995 р. № 947 „Про Програму поетапного оснащення наявного житлового фонду засобами обліку та регулювання споживання води і теплової енергії на 1996 – 2007 роки”.

За 9 місяців 2005 року територіальним управлінням Державної інспекції з енергозбереження здійснено перевірки 12 житлових будинків щодо рівня оснащення їх приладами обліку споживання енергоресурсів. Аналіз перевірок показав, що в обстежених будинках рівень оснащення лічильниками складає, в середньому, по холодній воді – 48%, по гарячій воді – 11%, по теплової енергії – 40%. Розрахунки за спожиті енергоносії проводяться за нормативами, які за показами лічильників перевищують фактично спожиті енергоносії: по холодній воді – на 14%, по гарячій воді на 36%, по теплової енергії – на 35%. Тобто оплата за енергоресурси за нормативами включає оплату за енергоресурси, які не споживалися. Це провокує до їхнього марнотратного використання, змушує населення, в т.ч. соціально незахищене, сплачувати за комунальні послуги, які їм не надані.

Державна інспекція з енергозбереження контролює виконання Указу Президента України від 16.06.00 р. № 662/99 „Про заходи щодо скорочення енергоспоживання бюджетними установами, організаціями та казенними підприємствами”, постанови Кабінету Міністрів України від 30.11.99 р. № 2183 „Про скорочення енергоспоживання бюджетними установами, організаціями та казенними підприємствами”. Територіальним управлінням інспекції здійснюються вибіркові перевірки виконання робіт по оснащенню об'єктів бюджетної сфери засобами обліку споживання води і тепла, контролюється стан нормування споживання енергоресурсів.

Експертна діяльність в інспекції здійснюється відповідно до закону України „Про енергозбереження” постанов Кабінету Міністрів України від 29 червня 2000 р. № 1039 „Питання Державної інспекції з енергозбереження”, від 15 липня 1998 р. № 1094 „Про державну експертизу з енергозбереження”, від 11 квітня 2002 р. № 483 „Про порядок затвердження інвестиційних програм і проектів будівництва та проведення їх комплексної державної експертизи” і направлена на виконання поставлених Урядом і Кабінетом міністрів України завдань в сфері енергозбереження.

Ціллю проведення експертизи з енергозбереження є встановлення відповідності прийнятих передпроектних, проектних, інших рішень

вимогам нормативно-правової та нормативно-технічної документації з енергозбереження на всі види діяльності з метою досягнення якомога більшої ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів, впровадження сучасних досягнень техніки і технологій у галузях суспільного виробництва.

Протягом 9 місяців 2005 року територіальним управлінням здійснено 250 експертиз з енергозбереження різного призначення, в тому числі 127 експертиз проектної документації (з яких 28 складають експертизи промпідприємств, 39 - громадські споруди, 37 - котельні і теплові пункти, 23 - житлові будинки), 123 експертизи документації товарів, які придбані за імпортом, 95 режимних карт, 9 норм питомих витрат ПЕР та інших експертиз. Видано 348 технічних вимог з енергозбереження, які входять до складу архітектурно-технічного завдання на проектування об'єкта будівництва, здійснення реконструкції та капітального ремонту.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 30.08.03 р. № 48858 інспекцією продовжується робота щодо контролю за дотриманням вимог нормативно-правових актів у будівництві з питань енергозбереження. Прийнятих державними приймальними комісіями закінчених об'єктів, що відносяться до Переліку підпорядкованих інспекції об'єктів, прийнято 179 об'єктів. До цього часу проводили прийом об'єктів без участі представників інспекції.

З метою налагодження обліку наявного енергоспоживаючого обладнання, стану нормування паливно-енергетичних ресурсів та фактичного використання енергоресурсів, створення інформаційної бази даних про стан використання та резерву економії енергоресурсів в Україні проводиться енергопаспортизація підприємств.

Паспорт, при умові своєчасного поповнення поточною інформацією, забезпечує можливість аналізу стану енергоспоживання підприємства, ефективності використання ПЕР та розробки заходів з енергозбереження, розвитку та технічному переозброєнню підприємства.

На виконання наказу Держкоенергозбереження України від 14.11.97 № 101 щодо проведення паспортизації енергоспоживаючих об'єктів, протокольного рішення наради в Кабі-

неті Міністрів України з питань реформування житлово-комунального господарства та ролі, місця та завдання центральних і місцевих органів влади у їх реалізації від 17 січня 2003 року, рішення спільної колегії Державного департаменту продовольства Міністерства аграрної політики України та Державного комітету України з енергозбереження від 17 квітня 2003 року територіальним управлінням проводиться робота з підприємствами суспільного виробництва щодо їх енергопаспортизації.

Станом на 1.10.2005 р. енергопаспортизації підлягають 243 підприємства та організації. Бланки енергопаспортів отримали 243 підприємств та організацій. Впровадили енергопаспорти - 142 підприємства та організації.

За 9 місяців поточного року при проведенні планових перевірок територіальним управлінням видано 14 приписів, у тому числі:

- видано 4 приписи підприємствам, які оформили енергопаспорти, але з ними не працюють;

- видано 12 приписів підприємствам, які отримали бланки енергопаспортів, але енергопаспорти не оформили;

- складено 6 протоколів про притягнення до адміністративної відповідальності відповідальних посадових осіб підприємств за невиконання законних вимог інспекторів щодо впровадження енергопаспорта підприємства.

Робота з держадміністраціями та керівниками підприємств щодо впровадження енергопаспортів продовжується.

Керуючись Законом України „Про інформацію”, Указом Президента України „Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернету та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні”, постановою Кабінету Міністрів України від 4.06.1999 р. № 970 „Деякі питання реалізації державної інформаційної політики”, постановою Кабінету Міністрів України від 4.01.02 р. № 3 „Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади” територіальне управління підтримує функціонування інформаційної мережі, аналізує стан забезпечення обчислювальною технікою та програмними продуктами, займається розробкою та впровадженням сучасних

інформаційних технологій, технічною підтримкою, дизайном наповнення та супроводом Веб-сторінки інспекції.

Тематика виступів, що витікає з Положення про територіальне управління відповідно до чинного законодавства України з енергозбереження, складає:

- Стан енергозбереження в регіоні за підсумками роботи в 2004 році.
- Стан споживання паливно-енергетичних ресурсів в промисловості.
- Роль територіального управління у впровадженні новітніх технологій та енергоефективного обладнання, як основних енергозберігаючих заходів.
- Підсумки роботи підприємств комунального господарства в опалювальний період 2004 – 2005 р.р.
- Стан споживання паливно-енергетичних ресурсів в житлово-комунальному господарстві.
- Проблеми енергозбереження в бюджетній сфері та шляхи їх вирішення.
- Відповідальність підприємств, установ, ор-

ганізацій та їх керівників за порушення чинного законодавства у сфері енергозбереження.

- Стан нормування споживання паливно-енергетичних ресурсів в народному господарстві та підприємствами області.
- Енергозбереження в будівництві.
- Енергопаспортизація підприємств як напрямку енергозбереження ПЕР.
- Оснащення приладами обліку енергоносіїв бюджетних організацій області.
- Стан дисципліни газоспоживання.

За наведеною тематикою за 9 місяців поточного року працівниками територіального управління проведено 36 семінарів, підготовлено та опубліковано 18 статей, проведено 14 виступів по радіо та на телебаченні.

Наведені матеріали свідчать, що територіальне управління на виконання чинного законодавства з енергозбереження здійснює дієвий контроль за використанням паливно-енергетичних ресурсів, сприяє впровадженню нових енергоефективних технологій і матеріалів.

ІНФОРМАЦІЯ В ОДИН РЯДОК:

ВИДОБУТОК НАФТИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

В Україні щорічно видобувається 3.7-4.1 млн. тонн легкої малосірчаної нафти, з яких понад 97% належить підприємствам компанії. Місце провідного нафтовидобувного підприємства в структурі НАК «Нафтогаз України» займає ВАТ «Укрнафта», що протягом 2001 року видобуло 2,811 млн. тонн нафти. Видобуток нафти та газового конденсату здійснюють також ДК «Укргазвидобування» та ДАТ «Чорноморнафтогаз».

Вилучення нафти по НАК «Нафтогаз України» протягом останніх років вдалося стабілізувати на рівні 3.6 млн. тонн на рік за рахунок буріння нових нафтових свердловин, скорочення недіючого фонду, впровадження вторинних та третинних методів видобутку нафти і конденсату.

Стратегічними напрямками подальшого розвитку нафтогазовидобувних підприємств НАК «Нафтогаз України» є нарощування запасів вуглеводнів за рахунок збільшення обсягів та ефективності сейсмічних досліджень та пошуково-розвідувального буріння на перспективних площах та родовищах.

Поступове збільшення видобутку газу і нафти відбуватиметься за рахунок інтенсифікації видобутку з існуючих родовищ та введення нових потужностей. Компанія проводила оновлення і модернізацію парку бурового та нафтогазопромислового обладнання.

З метою стратегічної диверсифікації бази нафтовидобутку НАК «Нафтогаз України» вивчаються можливості початку відповідних робіт у Лівії та інших країнах африканського континенту.